

دوره دهم - سال چهارم

شماره چاپ: ۱۷۱۲

تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۹/۱۸

شماره ثبت: ۶۸۷

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور ۴۹. حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۱۶۸۴۵

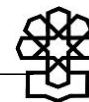
دی‌ماه ۱۳۹۸

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	خلاصه مدیریتی.....
۳.....	مقدمه.....
۳.....	بررسی تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ وزارت ورزش و جوانان.....
۸.....	بررسی احکام قانون برنامه ششم توسعه در حوزه ورزش و جوانان.....
۱۳.....	توصیف اعتبارات ورزش و جوانان.....
۱۳.....	الف) اعتبارات فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری.....
۱۶.....	ب) اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور.....
۱۸.....	ج) اعتبارات برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک.....
۱۹.....	د) تحلیل اعتبارات ورزش و جوانان.....
۲۵.....	جمع‌بندی و پیشنهاد.....
۲۸.....	پیوست.....
۳۲.....	منابع و مآخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور ۴۹. حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

خلاصه مدیریتی

اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۱۷۱۴ میلیارد تومان است که حدود ۱۵/۲ درصد از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری را شامل می‌شود. رقم اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به بودجه سال ۱۳۹۸ که حدود ۱۵۹۷ میلیارد تومان بود حدود ۷/۳۳ درصد افزایش داشته است. مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و کمیته ملی پارالمپیک به همراه شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور حدود ۱۵۱۳/۱ میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با میزان اعتبار حدود ۱۳۷۸/۷۶ میلیارد تومان دارای رشدی حدود ۹/۷ درصد است. جمع اعتبارات موضوع ۰/۲۷ درصد از مالیات بر ارزش افزوده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با میزان اعتبار ۳۴۶۵ میلیارد تومان نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با میزان اعتبار ۲۴۳۹ میلیارد تومان، افزایشی حدود ۴۲ درصد دارد.

- بررسی اعتبارات وزارت ورزش و جوانان نشان می‌دهد که میزان اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۸۵۸ میلیارد و ۹۲۴ میلیون تومان است و از سوی دیگر بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان از این مبلغ صرف کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌شود و فقط حدود ۲ میلیارد تومان برای نظارت بر عملکرد آنها پیش‌بینی شده است. این مهم خلاف قوانین مادر و موضوعه کشور است. مطابق قانون مدیریت خدمات کشوری، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌بایست بیش از ۵۰ درصد از بودجه خود را از بخش غیردولتی تأمین کنند و این وابستگی شدید به منابع عمومی و پاسخگو نبودن آنها در قبال اعتباری که از وزارتخانه و کمیته ملی المپیک دریافت می‌کنند و ضعف نظارت بر آنها محل نگرانی و از چالش‌های جدی حوزه ورزش کشور است. بنابراین ضعف نظارت وزارت ورزش و جوانان بر امور فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ بدین طریق آشکار می‌شود زیرا بودجه وزارت ورزش و جوانان نشان‌دهنده سیاست‌های وزارت در سال آینده و همچنین جهت‌گیری‌اش نسبت به محورهای مختلف فعالیت‌های آن وزارتخانه است.

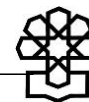
- افزون بر موضوع عدم تکافوی هزینه ۲ میلیارد تومانی برای نظارت بر فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی، کمک بیش از ۶۰ درصدی به این فدراسیون‌ها و هیئت‌ها از محل بودجه وزارت ورزش و جوانان قابل تأمل است. اینک با کدام ادله می‌توان پذیرفت که وزارت ورزش و جوانان، بیش از ۶۰ درصد (بیش از

۵۰۰ میلیارد تومان) بودجه خود را به‌عنوان کمک و اعانه در اختیار فدراسیون‌های ورزشی (نهادهای عمومی غیردولتی) و هیئت‌های تابعه (با ماهیت حقوقی نامشخص) قرار دهد و مضافاً اماکن و زیرساخت‌های تابعه را که از محل بودجه عمومی کشور احداث شده‌اند بدون طی تشریفات مربوط به این نهادها و مؤسسات واگذار کنند اما در تمکین به اجرای برخی از قوانین عادی جمهوری اسلامی ایران از جمله «منع به‌کارگیری بازنشستگان» و «ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل» اهمال کنند.

- پیشنهاد می‌شود با توجه به مهجور بودن ورزش بانوان و نبود زیرساخت‌ها، اماکن و فضاهای ورزشی مناسب و متناسب بانوان در کشور و اینکه ورزش بانوان در یک دهه اخیر جهش چشمگیری در حوزه ورزش قهرمانی و به‌ویژه میادین بین‌المللی داشته است که پیامدهای مثبتی در عرصه داخلی (ایجاد انگیزه برای دختران و زنان ایرانی و افزایش میزان مشارکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی) و همچنین فضای رسانه‌ای بین‌المللی در راستای اهداف و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران داشته است و از سوی دیگر، ۶۳ درصد از زنان ایرانی دارای اضافه وزن هستند؛ برنامه گسترش ورزش بانوان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ ذیل فصل ورزش و تفریحات آورده شود و با توجه به پیش‌رو بودن بازی‌های المپیک و افتخارآفرینی بانوان در المپیک قبلی، میزان اعتبار لازم جهت تحقق برنامه و فعالیت‌های مربوط پیش‌بینی شود.

- حکم بند «ه» تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ مبنی بر واگذاری دو شرکت فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس اجرا نشده است. لذا، پیشنهاد می‌شود «در اجرای مواد (۱۷) و (۱۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهار قانون اساسی، از ابتدای سال ۱۳۹۹، کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت شرکت‌های فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس از وزارت ورزش و جوانان به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل شود. به‌علاوه، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف شود با همکاری سازمان خصوصی‌سازی و سازمان بورس و اوراق بهادار تا پایان سال ۱۳۹۹ نسبت به واگذاری دارایی‌های نامشهود دو شرکت فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس یا برند از طریق فرابورس پس از عرضه ۱۰ درصد از سهام هر یک از دو شرکت جهت کشف قیمت، به نسبت ۵۰ درصد به‌صورت بلوکی به شرکت‌های سهامی عام دارای حداقل ۱۰ هزار سهام‌دار و باقی سهام به‌صورت خرد به هواداران در قالب شرکت تعاونی سهامی عام اقدام کند. هرچند، واگذاری مدیریت دو شرکت در یک بازه زمانی ۵ تا ۱۰ ساله با حفظ مالکیت دولت تحت عنوان «پیمان مدیریت» می‌تواند پیشنهاد دیگری برای این موضوع باشد.

- با توجه به مسائل و چالش‌های ورزشی بین‌المللی به‌وجود آمده در چند سال اخیر و به‌ویژه دو سال اخیر در خصوص مبارزه نکردن با نمایندگان رژیم اشغالگر قدس، نفوذ جهان غرب بر کمیته بین‌المللی المپیک و کم شدن اوزان المپیکی رشته‌های مدال‌آور ایران، تنش‌زایی برخی کشورهای منطقه به‌ویژه در رشته فوتبال و از سوی دیگر، در پیش‌رو بودن المپیک ۲۰۲۰ توکیو؛ پیشنهاد می‌شود که برنامه‌ای با عنوان «حمایت از گسترش دیپلماسی ورزشی مؤثر در سطح بین‌المللی» ذیل برنامه‌های کمیته ملی المپیک (با توجه به فعالیت کمیته ملی المپیک در

حوزه بین‌المللی) تعریف شود و فعالیت «حمایت از برگزاری و شرکت در جلسات، نشست‌ها، مجامع و اجلاس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در کشور و اخذ کرسی‌های بین‌المللی ورزشی (۵ جلسه نشست با میزان اعتبار ۲۰۰ میلیون تومان)» که ذیل برنامه گسترش ورزش قهرمانی است به‌عنوان یکی از فعالیت‌های ذیل این برنامه تغییر یابد.

- یکی از چالش‌ها و مسائل عمده ورزش کشور به‌ویژه در یک سال اخیر، موضوع ایمنی و امنیت ورزشگاه‌ها و استادیوم‌های ورزشی است. با این حال، برای این مهم، برنامه یا اقدام / اقدام فعالیت مشخصی در لایحه بودجه برای پیشگیری و کنترل خشونت و پرخاشگری در ورزشگاه‌ها لحاظ نشده است.

مقدمه

ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک پدیده فرهنگی و اجتماعی مطرح است. تحقق چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ نیازمند وجود نظام‌ها و ساختارهایی است که در آن، ملت بزرگ ایران بتواند ضمن بهره‌گیری از مزایای ورزش، در جهت ایجاد و حفظ سلامتی، شادابی و نشاط اجتماعی، ساخت جامعه‌ای پویا در مسیر آرمان‌های نظام و کشور و در مسیر رشد و تعالی معنوی فردی و اجتماعی نیز گام نهد. بر این اساس در سایه مدیریتی مدبرانه، نقش وزارت ورزش و جوانان در ارتقای کمی و کیفی امر ورزش و پرداختن به مسائل اساسی جوانان، بسیار حائز اهمیت بوده و می‌تواند به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارها در تحقق چشم‌انداز و افق ترسیم شده برای آینده کشور محسوب شود.

قطع به یقین اگر تمام برنامه‌ریزی‌ها انجام گرفت ولی اختصاص منابع مالی دقیق، مناسب و متناسبی صورت نپذیرد، آن برنامه‌ها اجرایی نخواهند شد. بنابراین سیاست‌های ورزش و جوانان را می‌توان از سند بودجه وزارت ورزش و جوانان استنباط کرد و بودجه به‌عنوان سیاسی‌ترین سند مالی کشور نقش تعیین‌کننده و بارزی را در حوزه‌های مختلف و به تبع آن، ورزش و جوانان ایفا می‌کند.

گزارش حاضر به تبیین و بررسی وضعیت اعتبارات ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ می‌پردازد.

بررسی تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ وزارت ورزش و جوانان

در ارتباط با حوزه ورزش و جوانان سه تبصره وجود دارد؛ تبصره «۹» که به مسئله درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی می‌پردازد. تبصره «۱۶» که به تسهیلات ازدواج جوانان مربوط است و تبصره «۱۸» که به حمایت از برنامه‌های اشتغال از محل اعتبارات ۰/۲۷ درصد مالیات بر ارزش افزوده اشاره دارد.

تبصره «۹»، بند «ل»

به استناد بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا

و سیمای جمهوری اسلامی ایران مکلفند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی به نسبت مساوی از محل ردیف ۴۹-۵۳۰۰۰۰۰ مندرج در جدول شماره ۹ این قانون در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوطه) و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.

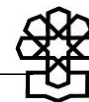
ارزیابی تبصره

با توجه به ممنوعیت هرگونه کمک به باشگاه‌های حرفه‌ای از محل بودجه عمومی دولت و همچنین چالش‌ها و مشکلات فراروی درآمدزایی ورزش حرفه‌ای از طریق حق پخش تلویزیونی؛ لذا قانونگذار متناسب با شرایط موجود و برای جبران این محدودیت و کمک به ورزش حرفه‌ای، موضوع بند «پ» ماده (۹۲) برنامه ششم توسعه را با موضوع پیش‌بینی تمهیدات قانونی لازم درخصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از حق پخش مسابقات ورزشی را با مشارکت سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان تصویب کرد.

بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ در راستای ماده مذکور قانون برنامه ششم سازوکاری برای نحوه تقسیم درآمدهای ناشی از حق پخش مسابقات ورزشی تدوین کرده است به این نحو که درآمدهای مذکور پس از واریز به ردیف درآمدی خاص به نسبت ۵۰ درصد سهم سازمان صدا و سیما و ۵۰ درصد وزارت ورزش و جوانان تقسیم می‌شود.

درخصوص بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، با توجه به چالش‌های پیش‌روی باشگاه‌های کشور و ممنوعیت پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه عمومی کشور به این باشگاه‌ها (به موجب ...) حکم ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه و نیز پیش‌بینی قانونگذاری برای جبران این ممنوعیت از طریق کسب عواید از محل درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی در قالب بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم؛ حل و رفع این مسئله از طریق قانون بودجه سنواتی اقدامی مثبت تلقی می‌شود لیکن در این باره ذکر چند نکته ضروری است:

هرچند بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه به حکم بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه استناد کرده لکن به نظر می‌رسد تشریفات قانونی مذکور در حکم برنامه ششم مبنی بر مشارکت سازمان صدا و سیما در پیش‌بینی تمهیدات قانونی محل تأمل است. همچنین مبلغ مندرج در ردیف ۱۴۰۱۸۴ برابر پانصد (۵۰۰) میلیارد ریال معادل پنجاه میلیارد تومان است در حالی که مبلغ مورد نظر در ردیف ۴۹-۵۰۰۰۰۰ برابر چهارصد (۴۰۰) میلیارد ریال معادل چهار میلیارد تومان است که از حیث عدم بیان سرانجام ۱۰ میلیارد تومان اختلاف مبالغ واریزی و تخصیصی دارای ایراد است. از سوی دیگر، باید توجه داشت محل اصلی تأمین اعتبارات مالی صدا و سیما، بودجه عمومی کشور بوده و درآمدهای ناشی از تبلیغات بازرگانی به‌عنوان درآمد اختصاصی به حساب خزانه عمومی کشور واریز شده تا از طریق بودجه سنواتی برای برنامه‌های پیش‌بینی

شده هزینه شود، لذا به پرداخت ۵۰ میلیارد تومان از این محل ممکن است سازمان را در اجرای برنامه‌ها و اقدامات و فعالیت‌های مشروح با مشکل مواجه سازد. از این رو پیش‌بینی ردیف بودجه‌ای از سوی دولت برای جبران اعتبار مذکور در بند «ل» تبصره «۹» ضروری است.

تبصره «۱۶»، بند «الف»

الف) به منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از محل پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی، تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به زوج‌هایی که تاریخ عقد ازدواج آنها بعد از ۱۳۹۶/۱/۱ است و تاکنون وام ازدواج دریافت نکرده‌اند، با اولویت نخست پرداخت کند.

تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هر یک از زوج‌ها در سال ۱۳۹۸ سیصد میلیون (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت پنج‌ساله با اخذ یک ضامن معتبر و سفته است. بانک مرکزی می‌تواند یارانه پرداختی به اشخاص را به‌عنوان تضمین در این زمینه بپذیرد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر ۶ ماه یک‌بار به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ارزیابی تبصره

بررسی تبصره «۱۶» لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و مفاد آن نشان می‌دهد میزان وام قرض‌الحسنه ازدواج برای جوانان در سال ۱۳۹۹ بدون افزایش است و مانند سال ۱۳۹۸ برای هر زوج مبلغ ۳۰ میلیون تومان است.^۱ تفاوت این تبصره در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با قانون بودجه سال ۱۳۹۸، حذف اجازه به بانک مرکزی جهت امکان استفاده از یارانه به‌عنوان تضمین بازپرداخت وام بوده است.

با توجه به اینکه مبلغ اقساط وام ۳۰ میلیون تومانی برای هر زوج با کارمزد ۴٪، معادل ۵۵۲ هزار تومان است و نظر به اختلاف چشمگیر بین یارانه پرداختی از سوی دولت به هر فرد (۴۵۵۰۰ تومان) با مبلغ اقساط مذکور (مبلغ هر قسط وام ازدواج حدوداً ۱۲ برابر مبلغ یارانه واریزی ماهیانه است)، بانک‌ها از پذیرش مبلغ یارانه به‌عنوان تعهد بازپرداخت سر باز می‌زنند. به‌عبارت دیگر به نظر می‌رسد این بخش از تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ به دلیل بالاتر بودن میزان اقساط ماهیانه نسبت به یارانه دریافتی افراد، واقع‌گرایانه نبوده و ضمانت و قابلیت اجرایی ندارد.

از سوی دیگر بررسی عملکرد وام ازدواج طی ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۸،^۲ نشان از کاهش درصد دریافت‌کنندگان وام در مقایسه با سال‌های پیش دارد. جدول پیوست نشان می‌دهد که در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۸ فقط ۶۹ درصد متقاضیان توانسته‌اند وام قرض‌الحسنه ازدواج دریافت کنند. استان کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، خراسان رضوی و کرمان به ترتیب کمترین درصد دریافت‌کنندگان وام را داشته‌اند.

۱. توجه به این نکته ضروری است که افزایش وام ازدواج به ۳۰ میلیون تومان از سوی مجلس شورای اسلامی در روند بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ صورت گرفت و رقم پیشنهادی دولت برای وام ازدواج در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، ۱۵ میلیون تومان بود.

۲. بر اساس اعلام سازمان ثبت احوال کشور در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۸، ۲۸۹۰۱۸ مورد ازدواج به ثبت رسیده است.

از سوی دیگر، در سال ۱۳۹۷ که مبلغ وام قرض‌الحسنه ازدواج ۱۵ میلیون تومان بود، ۹۴ درصد افراد در کل کشور^۱ موفق به دریافت وام شده بودند. با این حال به نظر می‌رسد یکی از دلایل عمده کاهش دریافت‌کنندگان وام ازدواج در سال ۱۳۹۸ می‌تواند جدیت و سخت‌گیری بانک‌ها در موضوع ضامن بوده باشد زیرا که افزایش وام قرض‌الحسنه ازدواج به ۳۰ میلیون تومان و افزایش مبلغ اقساط به ۵۵۲ هزار تومان برای هر زوج منجر به این اقدام بانک‌ها شد. همچنین، بررسی‌های صورت گرفته در این خصوص نشان می‌دهد که بعضی از بانک‌ها، دو یا سه ضامن و چند فقره چک بانکی برای ضمانت طلب می‌کنند و در این راستا، بانک‌های خصوصی فرایند طولانی‌تر و سخت‌گیرانه‌تری نسبت به بانک‌های دولتی دارند. این در حالی است که طبق مصوبه مجلس، وام ۳۰ میلیون تومانی باید با اخذ یک ضامن معتبر و سفته پرداخت شود با این حال بانک‌ها همچنان در روند اجرای قانون سلیقه‌ای عمل کرده و متقاضیان دریافت تسهیلات ازدواج را دچار مشکل می‌کنند. به عنوان مثال، برخی بانک‌ها تنها ضامن دولتی و رسمی را قبول می‌کنند و ضامن خصوصی، غیر رسمی، قراردادی، پیمانی و بازنشسته را معتبر نمی‌دانند.^۲ با توجه به مطالب مطروحه فوق، ممکن است از سوی نمایندگان محترم، میزان افزایش وام ازدواج جوانان پیشنهاد شود. از سوی دیگر باید توجه داشت که افزایش مداوم، پلکانی و هرساله وام مذکور لزوماً به تسهیل ازدواج جوانان نمی‌شود و در این راستا بهتر است برای تسهیل و تسریع ازدواج جوانان، پیشنهادهایی در حوزه اشتغال و مسکن ارائه شود.

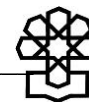
علاوه بر این به نظر می‌رسد که نمایندگان محترم معمولاً بیشتر تمرکز خود را بر افزایش مداوم وام ازدواج قرار می‌دهند که این به دیده نشدن سایر مباحث مرتبط با خانواده به عنوان مهم‌ترین رکن جامعه منجر می‌شود. نرخ مولید در سال ۱۳۹۷ در مقایسه با سال ۱۳۹۶ کاهش ۸ درصدی داشته است و افزایش ۳۰ درصدی خانواده‌های تک فرزند در سرشماری سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که باید بر ارائه مشوق در راستای فرزندآوری تأکید داشت. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و به شرط عدم افزایش وام قرض‌الحسنه ازدواج، یکی از مصارف منابع قرض‌الحسنه بانکی به موضوع تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری اختصاص یابد.

بر این اساس با توجه به اینکه تسهیلات قرض‌الحسنه فرزند قابل راستی‌آزمایی و غیرقابل جعل هستند، به منظور هزینه‌کرد منابع قرض‌الحسنه در امور ضروری و حائز اهمیت پیشنهاد می‌شود این تبصره به تبصره‌های ماده واحد لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ اضافه شود:

تبصره الحاقی: با هدف تحقق سیاست کلی نظام در موضوع جمعیت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور را ملزم کند به اندازه سهم خود از

۱. پاسخ وزارت ورزش و جوانان به شماره ۱۷۷۲۷/۴۲/ص مورخ ۱۳۹۸/۸/۱۲ در پاسخ به درخواست مرکز پژوهش‌ها به شماره ۸۲-۱۶۲۰۰/۷۹۷۱

2. <https://www.ghatreh.com/news/nn48883051/>

مجموع کلیه منابع پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی، در پرداخت «تسهیلات قرض الحسنه تولد فرزند» مشارکت نمایند. مبلغ این تسهیلات برای کلیه متولدین سال ۱۳۹۹، صد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت سه ساله خواهد بود.

واگذاری شرکت‌های فرهنگی - ورزشی پرسپولیس و استقلال (موضوع تبصره «۲»، بند «ه» قانون بودجه ۱۳۹۸)

ه) وزارت ورزش و جوانان مکلف است با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار و سازمان خصوصی‌سازی حداکثر تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۸، شرایط پذیرش دو شرکت فرهنگی - ورزشی پرسپولیس و استقلال را در بازار پایه فرابورس فراهم کند. پس از پذیرش در بازار پایه فرابورس و عرضه پنج درصد (۵٪) سهام هریک از دو شرکت جهت کشف قیمت، پنجاه و یک درصد (۵۱٪) سهام آنها به صورت بلوکی و باقی سهام به صورت خرد عرضه می‌شود. درآمد حاصله به ردیف ۳۱۰۵۰۱ خزانه واریز می‌شود.

بررسی تبصره

مهلت این حکم تا پایان شهریورماه ۱۳۹۸ بود و این حکم با وجود انقضای مهلت قانونی مذکور اجرایی نشد. از سوی دیگر، موانعی سد راه واگذاری دو شرکت وجود دارد که مهم‌ترین آنها عبارتند از: عدم شفافیت صورت‌های مالی، وجود بندهای مشروط و فاقد اظهارنظر در صورت‌های مالی، عدم ثبت همه دارایی‌ها و بدهی‌های دو باشگاه، وجود بدهی‌های عدیده بلا تکلیف، عدم تعیین تکلیف نهایی ادعاهای حقوقی به طرفیت دو شرکت، عدم تثبیت وضعیت مالکیت اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول دو شرکت نظیر ساختمان مرکزی و ورزشگاه‌های تحت بهره‌برداری (فقدان سند ثبتی مالکیت ساختمان‌ها و ورزشگاه‌ها برای دو باشگاه با وجود مجوز هیئت وزیران مبنی بر انتقال مالکیت دو ورزشگاه به نام دو شرکت)، عدم ثبت اموال در دفاتر قانونی دو شرکت، عدم ثبت برند در همه مصادیق فعالیت برای دو باشگاه، عدم تغییرات ثبت اساسنامه، سرمایه و سهام‌داران در اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری، ثبت برند فعالیت در برخی از حوزه‌ها به نام اشخاص حقیقی به جای شرکت. وزارت ورزش و جوانان به عنوان متولی این دو باشگاه به سهم خود مسئول ایجاد این موانع بوده و مکلف بود طی این سال‌ها و به خصوص در ۶ ماه نخست سال ۱۳۹۸، شرایط پذیرش این دو شرکت را در بازار فرابورس فراهم کند (یعنی اینکه موانع واگذاری را برطرف نماید). هرچند از روز نخست وزارت ورزش و جوانان خواهان عرضه سهام و واگذاری دو شرکت از طریق برگزاری مزایده سازمان خصوصی‌سازی بودند، لکن این مهم قابل ذکر است که موانع مذکور، سد راه واگذاری هر دو مسیر بورسی و غیربورسی بوده و در صورت ادامه چنین شرایطی امکان واگذاری قانونی سهام دو باشگاه از طریق غیربورسی (سازمان خصوصی‌سازی) نیز وجود نخواهد داشت.

بنابراین، در صورت اصرار قانونگذار مبنی بر واگذاری دو شرکت فرهنگی - ورزشی دو پیشنهاد در این باره مطرح است؛ پیشنهاد نخست اینکه عبارت «و باقی سهام به صورت خرد» از حکم قانون بودجه سال ۱۳۹۸ حذف شود و این یعنی اینکه در حال حاضر نیمی از سهام دو باشگاه از طریق فرابورس به صورت بلوکی عرضه شود. پیشنهاد دوم این است که در مقطع کنونی و با اقتضائات و موانع موجود «واگذاری ۸۰ درصد از سهام برند دو باشگاه (دارایی‌های نامشهود) از طریق فرابورس (بازار دارایی فکری) به شرکت‌های سهامی عام دارای حداقل ۱۰ هزار سهام‌دار به صورت بلوکی و باقی سهام به صورت خرد به هواداران (در قالب شرکت تعاونی سهامی عام) عرضه شود». در غیر این صورت، واگذاری به روش «پیمان مدیریت» (حفظ مالکیت دولت و مدیریت بخش غیردولتی) از طریق مزایده عمومی سازمان خصوصی‌سازی پیشنهاد می‌شود.

مطلب حائز اهمیت دیگر این است که برای جلوگیری از حاشیه و حجمه‌های وارده بر دولت و حتی نظام توسط ورزش‌دوستان و به‌ویژه هواداران باشگاه‌های ورزشی شهرستانی، لازم است که تا واگذاری هر دو باشگاه، مسئولیت هر دو باشگاه پرسپولیس و استقلال توسط هیئت دولت از وزارت ورزش و جوانان به وزارت اقتصاد و دارایی منتقل شود.

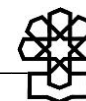
بررسی احکام قانون برنامه ششم توسعه در حوزه ورزش و جوانان

تبصره ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه

مقرر شد که ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصله در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ورزش و جوانان و آموزش و پرورش قرار گیرد تا جهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیماری‌ها ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف آن و توسعه ورزش شود.

جدول ۱ نشان می‌دهد که مجموع سهم دستگاه‌ها در قانون بودجه ۱۳۹۸، ۷۱۶ میلیارد و ۵۹۷ میلیون تومان بود و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به ۱۱۶۷ میلیارد و ۹۲۲ میلیون تومان افزایش یافت که حدود ۶۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

از سوی دیگر، مطابق تبصره «۴» ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه باید قبل از توزیع اعتبار مذکور، سهم ازدواج و اشتغال جوانان به نسبت ۲۰ درصد تعیین و اختصاص داده می‌شد که چنین نشده است. لذا لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ از این حیث با قانون برنامه ششم توسعه مغایرت دارد.

جدول ۱. توزیع اعتبارات موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

(میلیون ریال)

لایحه سال ۱۳۹۹		مصوب سال ۱۳۹۸		موضوع	عنوان دستگاه	کد دستگاه	شماره طبقه‌بندی
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای				
۰	۲,۹۰۳,۹۱۰	۰	۲,۰۶۰,۸۰۰	اعتبارات موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه به نسبت ۴۵٪ سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۲۵٪ سهم وزارت ورزش و جوانان و ۳۰٪ سهم وزارت آموزش و پرورش	وزارت آموزش و پرورش - فعالیت‌های تربیت بدنی و ارتقای سلامت دانش‌آموزان	۱۲۷۵۸۹	۷۳۰۰۰۰-۶۴
۳۳۳,۲۴۴	۰	۸۹,۰۰۰	۰	اعتبارات موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه به نسبت ۴۵٪ سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۲۵٪ سهم وزارت ورزش و جوانان و ۳۰٪ سهم وزارت آموزش و پرورش	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۱۲۷۶۰۰	۷۳۰۰۰۰-۶۴
۱۰۷,۷۴۸	۲,۸۱۲,۰۵۷	۲۵۱,۰۱۰	۱,۵۴۰,۴۸۰	اعتبارات موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه به نسبت ۴۵٪ سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۲۵٪ سهم وزارت ورزش و جوانان و ۳۰٪ سهم وزارت آموزش و پرورش	وزارت ورزش و جوانان	۱۲۸۵۰۰	۷۳۰۰۰۰-۶۴
۰	۵,۵۳۲,۲۶۳	۰	۳,۲۲۴,۶۸۰	اعتبارات موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه به نسبت ۴۵٪ سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۲۵٪ سهم وزارت ورزش و جوانان و ۳۰٪ سهم وزارت آموزش و پرورش	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۲۹۰۰۰	۷۳۰۰۰۰-۶۴
۴۳۰,۹۹۲	۱۱,۲۴۸,۲۳۰	۳۴۰,۰۱۰	۶,۸۲۵,۹۶۰	مجموع			

بند «پ» ماده (۹۲)، قانون برنامه ششم توسعه

دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه با مشارکت سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان، تمهیدات قانونی لازم درخصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را پیش‌بینی نماید.

تبصره «۹»، بند «ل» لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به این حکم برنامه ششم توسعه اشاره دارد که در بخش قبل به تفصیل پیرامون آن بحث شد.

ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه

ماده (۹۴) قانون برنامه ششم مقرر می‌دارد؛ دولت مکلف است $۰/۲۷$ درصد از کل نه درصد ($۰/۹$) مالیات بر ارزش‌افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه‌ها قرار می‌گیرد.

تبصره «۴»- دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) این قانون را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان مطابق بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.

اعتبار مصوب این موضوع در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۲,۴۳۹ میلیارد تومان است و این اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸، رشدی حدود ۴۲ درصد داشته است و میزان اعتبار آن حدود $۳,۴۶۵/۱$ میلیارد تومان برآورد شده است و نسبت توزیع تقریباً به همان نسبت سال گذشته پیش‌بینی شده است.

توزیع اعتبارات $۰/۲۷$ درصد از مالیات بر ارزش‌افزوده موضوع ماده (۹۴) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به نحوی است که سهم جوانان حدود ۶۹۳ میلیارد و ۲۰ میلیون تومان و سهم ورزش (ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان) حدود ۲۳۵۶ میلیارد و ۲۷۰ میلیون تومان برآورد شده است در حالی که سهم جوانان و ورزش در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ به ترتیب ۴۸۷ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان و ۱۶۵۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بود که نشان می‌دهد سهم جوانان و ورزش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل در هر دو حوزه رشد ۴۲ درصدی داشته است. جمع اعتبارات موضوع $۰/۲۷$ درصد از مالیات بر ارزش‌افزوده در لایحه بودجه

سال ۱۳۹۹ با میزان اعتبار ۳۰۲۹ میلیارد و ۲۹۰ میلیون تومان نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با میزان اعتبار ۲۱۴۶ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان، افزایشی حدود ۴۲ درصد دارد.

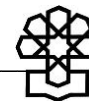
نکته حائز اهمیت در این باره اینکه اعتبارات هزینه‌ای حاصله از ۰/۲۷ درصد عمدتاً صرف کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌شود، این در حالی است که براساس ماده (۹۴) قانون برنامه ششم، منابع حاصله باید برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. مضافاً آنکه تبصره «۱» ماده مذکور چنین حکم دارد که اعتبارات مذکور فقط در استان‌ها هزینه شوند، بنابراین پیشنهاد می‌شود تا سهم اعتبارات استانی که حدود ۵۴ درصد است در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به ۶۷ درصد افزایش پیدا کند که حدود دوسوم این اعتبار در استان‌ها هزینه شود و از سوی دیگر با توجه به پروژه‌های نیمه‌کاره و همچنین کسری سرانه ورزشی کشور پیشنهاد می‌شود که این نسبت به دوسوم (۶۷ درصد سرمایه‌ای) و یک‌سوم (۳۳ درصد هزینه‌ای) تغییر یابد و سهم اعتبار سرمایه‌ای ملی حدود ۶۷ درصد پیش‌بینی شود هرچندکه سهم اعتبار سرمایه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، کاهش ۳/۷ درصدی داشته است و نسبت به اعتبار هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۰/۵ درصد کمتر است. همچنین ضرورت حکم قانونی مبنی بر ممنوعیت هرگونه کمک از این محل به فدراسیون‌های ورزشی پیشنهاد می‌شود.

به‌علاوه، تبصره «۴» ماده (۹۴) مقرر می‌دارد؛ ۲۰ درصد از اعتبارات هر دو ماده (۹۴) و (۷۳) به ازدواج و اشتغال جوانان اختصاص یابد؛ هرچند، درخصوص ماده (۹۴) - موضوع ۰/۲۷ مالیات بر ارزش‌افزوده - تکلیف روشن است و مجموع اعتبارات سهم جوانان از اعتبارات ماده (۹۴) در هر دو سطح ملی و استانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۶۹۳/۰۲ میلیارد تومان برآورد شده است و نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ که میزان آن حدود ۴۸۷/۷ میلیارد تومان بود، حدود ۴۲ درصد افزایش یافته است.

جدول ۲. توزیع اعتبارات ۰/۲۷ درصد از مالیات بر ارزش افزوده موضوع ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

(میلیارد تومان)

لایحه بودجه سال ۱۳۹۹			بودجه سال ۱۳۹۸						عنوان دستگاه	
جمع کل اعتبارات درصد ۰/۲۷	سهم استانی (۵۴/۲۵٪ از کل سرمایه‌ای)	سهم ملی (۴۵/۷۵٪ از کل)			جمع کل اعتبارات ۰/۲۷ درصد	سهم استانی (۵۲٪ از کل سرمایه‌ای)	سهم ملی (۴۸٪ از کل)			
		مجموع هزینه‌ای و سرمایه‌ای	سرمایه‌ای (۴۹/۸٪)	هزینه‌ای (۵۰/۲٪)			مجموع هزینه‌ای سرمایه‌ای	سرمایه‌ای (۳/۵٪)		هزینه‌ای (۴۶/۵٪)
۳.۴۶۵/۱	۱.۸۸۰	۱.۵۸۵/۱۷	۷۸۹/۵۴۵	۷۹۵/۶۲۵	۲.۴۳۹	۱.۲۷۰	۱.۱۶۸/۸	۶۲۶/۶۳	۵۴۲/۱۵	
۶۹۳/۰۲	۳۷۶	۳۱۷/۰۳۴	۱۵۷/۹۰۸	۱۵۹/۱۲۶	۴۸۷/۷	۲۵۴	۲۳۳/۷	۱۲۵/۳	۱۰۸/۴	وزارت ورزش و جوانان (سهم جوانان) ۲۰ درصد از کل اعتبارات
۲.۳۵۶/۲۷	۱.۲۷۸/۴	۱.۰۷۷/۹۱	۵۳۶/۸۸۸	۵۴۱/۰۲۲	۱.۶۵۸/۵	۸۶۳/۶	۷۹۴/۸	۴۲۶/۱	۳۸۶/۶	وزارت ورزش و جوانان (سهم ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان) ۸۵ درصد باقی اعتبارات
۴۱۵/۸۱	۲۲۵/۶	۱۹۰/۲۲	۹۴/۷۴۴	۹۵/۴۷۶	۲۹۲/۷	۱۵۲/۴	۱۴۰/۲۵	۷۵/۲	۶۵	وزارت آموزش و پرورش (ورزش مدارس) ۱۵ درصد باقی اعتبارات

توصیف اعتبارات ورزش و جوانان

الف) اعتبارات فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۱۷۱۴ میلیارد تومان است که حدود ۱۵/۲ درصد از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری را شامل می‌شود. رقم اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به بودجه سال ۱۳۹۸ که حدود ۱۵۹۷ میلیارد تومان بود، حدود ۷/۳۳ درصد افزایش داشته است. لازم به توضیح است که اعتبارات وزارت ورزش و جوانان و دیگر متولیان ورزشی کشور فقط شامل این رقم نیستند، اعتبارات ردیف‌های متفرقه (ذیل ۵۳۰۰۰۰) خارج از اعتبارات این فصل و امور مربوط قرار دارند.

ذیل این فصل، هشت برنامه ورزشی قرار دارد که بیشترین سهم اعتبارات این فصل به ترتیب به برنامه‌های ایجاد، توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی کشور با میزان اعتبار ۵۵۴ میلیارد و ۴۸۴ میلیون تومان (۳۲/۳۵ درصد فصل) و رشد و گسترش ورزش همگانی با میزان اعتبار ۴۶۲ میلیارد و ۵۳۴ میلیون تومان (۲۷ درصد) تعلق دارد و میزان اعتبار برنامه ایجاد، توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کاهش ۸/۲۲ درصدی دارد و برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به لحاظ اعتبار، افزایش ۶۷/۲ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ دارد که علاوه بر سیاستگذاری و تلاش در این راستا، به نظر می‌رسد که حذف برنامه رشد و گسترش ورزش بانوان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و قرار گرفتن فعالیت‌های این برنامه ذیل برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی در این راستا بی‌تأثیر نبوده است.

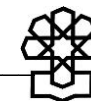
از سوی دیگر، کمترین اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ متعلق به برنامه گسترش ورزش کارگران با میزان اعتبار یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان می‌باشد و حدود ۰/۱ درصد اعتبار فصل ورزش و تفریحات است. به نظر می‌رسد که اولویت دولت در فصل ورزش و تفریحات بر ایجاد، توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی و همچنین توسعه ورزش همگانی است، اما با توجه به اینکه سرانه موجود فضای ورزشی کشور به اندازه طول یک «گام» است و به ازای هر چهار هزار نفر جمعیت، یک مکان ورزشی وجود دارد. علاوه بر کمبود سرانه فضای ورزشی و گران بودن ورزش، احداث اماکن ورزشی خارج از محدوده و حریم شهر و روستا موجب شده که ورزش کردن برای قشر کم‌درآمد جامعه به مشکلی جدی تبدیل شود و از سوی دیگر بخش زیادی از اعتبار توسعه ورزش همگانی صرف توسعه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی می‌شود.

ضمناً، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، میزان اعتبارات سرمایه‌ای این فصل حدود ۵۸۳ میلیارد و ۴۸۴ میلیون تومان (حدود ۳۴ درصد اعتبارات فصل) و میزان اعتبارات هزینه‌ای حدود ۱۱۳۰ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان (حدود ۶۶ درصد اعتبارات فصل) است. باین‌حال، اعتبارات فصل ورزش و

تفریحات در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ بدین نحو بود که میزان اعتبارات سرمایه‌ای حدود ۶۳۱ میلیارد و ۱۵۵ میلیون تومان (حدود ۳۹/۵ درصد اعتبارات فصل) و میزان اعتبارات هزینه‌ای حدود ۹۶۵ میلیارد و ۷۷۳ میلیون تومان (حدود ۶۰/۵ درصد اعتبارات فصل) بوده است که با توجه به وضعیت اقتصادی کشور به نظر می‌رسد که هر سال از میزان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کاسته و بر میزان اعتبارات هزینه‌ای افزوده شود.

بررسی برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نشان داد که برنامه گسترش ورزش بانوان که در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ بود حذف شده است. این برنامه دارای اعتباری به میزان حدوداً ۳۶ میلیارد و ۹۸۲ میلیون تومان و مشتمل بر ۳ فعالیت: کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی (با میزان اعتبار ۲۰ میلیارد و ۳۹۵ میلیون تومان)، حمایت از طرح اوقات فراغت بانوان با ورزش (شهری-روستایی) (۷،۸۳۸،۲۰۸ نفر/ساعت و میزان اعتبار ۹ میلیارد و ۹۵۲ میلیون تومان)، بهبود و اصلاح ناهنجاری‌ها و اختلالات جسمی و حرکتی دختران و بانوان کشور از طریق فعالیت‌های ورزشی (۴۲۰ هزار نفر به میزان ۶ میلیارد و ۶۳۴ میلیون تومان اعتبار) بود که این برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی ادغام شده است. پیشنهاد می‌شود با توجه به مهجور بودن ورزش بانوان و نبود زیرساخت‌ها، اماکن و فضاهای ورزشی مناسب و متناسب بانوان در کشور و اینکه ورزش بانوان در یک دهه اخیر جهش چشمگیری در حوزه ورزش قهرمانی و به‌ویژه میادین بین‌المللی داشته است که پیامدهای مثبتی در عرصه داخلی (ایجاد انگیزه برای دختران و زنان ایرانی و افزایش میزان مشارکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی) و همچنین فضای رسانه‌ای بین‌المللی در راستای اهداف و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران داشته است و از سوی دیگر، ۶۳ درصد از زنان ایرانی دارای اضافه وزن هستند؛ برنامه گسترش ورزش بانوان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ ذیل فصل ورزش و تفریحات آورده شود و با توجه به پیش‌رو بودن بازی‌های المپیک و افتخارآفرینی بانوان در المپیک قبلی، میزان اعتبار لازم برای تحقق برنامه و فعالیت‌های مربوط پیش‌بینی شود.

شاید به نظر برسد که حذف این برنامه به دلیل میزان توجه مسئولان ورزش کشور به ورزش بانوان و پرهیز از نگاه جنسیتی قلمداد شود ولی بی‌توجهی به ورزش بانوان آنقدر مبرهن است که اگر برنامه و ردیف بودجه ویژه برای آن تعریف نشود شاید در لابلای ورزش قهرمانی و توجه اکید به ورزش مردان و همچنین در پیش بودن بازی‌های المپیک این جهش چشمگیر ورزش بانوان در دهه اخیر و لزوم توجه بیشتر به آن نیز فراموش شود.

جدول ۳. اعتبارات برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات (ردیف‌های مستقل ملی + متفرقه‌های انتقال یافته)

(میلیون ریال)

جمع کل			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای					هزینه‌ای				عنوان فصل / برنامه	شماره طبقه‌بندی	
درصد رشد	لایحه سال ۱۳۹۹	قانون سال ۱۳۹۸	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۹۹			قانون سال ۱۳۹۸	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۹۹					قانون سال ۱۳۹۸
				جمع	اختصاصی	عمومی			جمع	اختصاصی	عمومی			
۷/۳۳	۱۷,۱۴۰,۸۴۹	۱۵,۹۶۹,۲۸۶	-۷/۵۵	۵,۸۳۴,۸۴۰	۰	۵,۸۳۴,۸۴۰	۶,۳۱۱,۵۵۰	۱۷/۰۷	۱۱,۳۰۶,۰۰۹	۱۰,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۲۵۶,۰۰۹	۹,۶۵۷,۷۳۶	فصل ورزش و تفریحات	۱۷۰۲۰۰۰۰۰۰
۶۷/۲	۴,۶۲۵,۳۴۹	۲,۷۶۶,۳۵۶	۰	۰	۰	۰	۰	۶۷/۲	۴,۶۲۵,۳۴۹	۱۰,۵۰۰,۰۰۰	۳,۵۷۵,۳۴۹	۲,۷۶۶,۳۵۶	رشد و گسترش ورزش همگانی*	۱۷۰۲۰۰۱۰۰۰
۶/۳۱	۳۳۷,۵۱۶	۳۱۷,۴۸۰	۸/۰۶	۲۶۸,۰۰۰	۰	۲۶۸,۰۰۰	۲۴۸,۰۰۰	۰/۰۵	۶۹,۵۱۶	۰	۶۹,۵۱۶	۶۹,۴۸۰	ورزش همگانی دانشجویان	۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰
۲۲/۵۵	۱,۰۲۳,۱۰۰	۱,۰۴۱,۲۸۰	۰	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰	۲۲,۰۰۰	۲۲/۷۴	۱,۲۵۱,۱۰۰	۰	۱,۲۵۱,۱۰۰	۱,۰۱۹,۲۸۰	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰
-۸/۲۲	۵,۵۴۴,۸۴۰	۶,۰۴۱,۵۵۰	-۸/۲۲	۵,۵۴۴,۸۴۰	۰	۵,۵۴۴,۸۴۰	۶,۰۴۱,۵۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	ایجاد، توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی کشور	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰
-۰/۰۶	۲۲,۳۷۱	۲۲,۴۰۷	۰	۰	۰	۰	۰	-۰/۰۶	۲۲,۳۷۱	۰	۲۲,۳۷۱	۲۲,۴۰۷	گسترش ورزش قهرمانی دانشجویان	۱۷۰۲۰۰۷۰۰۰
۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۶,۰۰۰	۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	گسترش ورزش کارگران	۱۷۰۲۰۰۸۰۰۰
۱۶/۹۷	۲,۷۰۰,۰۰۰	۳,۲۵۱,۹۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۶/۹۷	۲,۷۰۰,۰۰۰	۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۳,۲۵۱,۹۰۰	برنامه تربیت بدنی دانش‌آموزان	۱۷۰۲۰۱۱۰۰۰
۴/۳۵	۲,۶۲۱,۶۷۳	۲,۵۱۲,۳۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۴/۳۵	۲,۶۲۱,۶۷۳	۰	۲,۶۲۱,۶۷۳	۲,۵۱۲,۳۱۳	حمایت از توسعه ورزش قهرمانی	۱۷۰۲۰۱۲۰۰۰

*در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، برنامه گسترش ورزش بانوان با ۳ فعالیت و میزان اعتبار هزینه‌ای ۳۶۹,۸۲۹ میلیون ریال جزو فصل ورزش و تفریحات بود ولی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، برنامه گسترش ورزش بانوان حذف شد و فعالیت‌های آن زیرمجموعه برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی قرار گرفت.

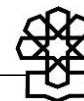
ب) اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور

جدول ۴ اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی به همراه جمع اعتبارات متفرقه انتقال نایافته را نشان می‌دهد. مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدوداً به میزان ۱۱۱۹ میلیارد و ۹۰۸ میلیون تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۸۵۸ میلیارد و ۹۲۴ میلیون تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود ۲۶۰ میلیارد و ۹۸۴ میلیون تومان) است و در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ میزان اعتبار مجموع حدوداً ۹۸۵ میلیارد و ۵۱۵ میلیون تومان بود (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۶۹۷ میلیارد و ۶۱۰ میلیون تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود ۲۸۷ میلیارد و ۹۰۵ میلیون تومان است) و نشان‌دهنده رشدی ۱۳/۶ درصدی میزان اعتبار مجموع است و به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای، ۲۳/۱۲ درصد افزایش و در بخش سرمایه‌ای، ۱۰/۳ درصد کاهش را نشان می‌دهد (ردیف‌های مستقل). اعتبارات شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی به‌عنوان شرکت دولتی درآمد - هزینه (و در فهرست اولویت واگذاری) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ دارای اعتباری به میزان ۲۶۴ میلیارد تومان و در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ میزان اعتبار حدود ۲۸۷ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان بود که نشان از کاهش اعتباری حدوداً ۸/۷ درصد دارد.

کمیته ملی المپیک و پارالمپیک به‌عنوان نهادهای عمومی غیردولتی دارای دو ردیف مستقل و متفرقه هستند که مجموعاً برای این دو نهاد حدود ۱۲۹ میلیارد تومان اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی شده است. اعتبارات کمیته ملی المپیک شامل ۹۴/۵ میلیارد تومان و پارالمپیک ۳۴/۷ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. میزان اعتبارات کمیته ملی المپیک در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۷۴/۵ میلیارد تومان و کمیته ملی پارالمپیک، ۳۱/۶ میلیارد تومان بود. لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که اعتبارات کمیته ملی المپیک دارای رشد حدود ۲۷/۶ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ دارد و همچنین کمیته ملی پارالمپیک رشد اعتباری حدود ۹/۸ درصد دارد.

مجموع اعتبارات این سه دستگاه و یک شرکت سهامی (وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و کمیته ملی پارالمپیک به همراه شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور) حدود ۱۵۱۳/۱ میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با میزان اعتبار حدود ۱۳۷۸/۷۶ میلیارد تومان رشدی حدود ۹/۷ درصد دارد.

از سوی دیگر، مجموع اعتبارات هر سه دستگاه فوق‌الذکر با جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال نایافته در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۴۵۸۲ میلیارد و ۴۵۲/۵ میلیون تومان پیش‌بینی شده است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ که در حدود ۳۵۴۲ میلیارد و ۱۶۵/۸ میلیون تومان است نشانگر افزایش حدود ۳۰ درصدی است همچنین جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال نایافته در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با میزان اعتبار ۳۰۶۹ میلیارد و ۳۴۴ میلیون تومان نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با میزان اعتبار ۲۱۶۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان، افزایشی حدود ۴۲ درصد دارد.

(میلیون ریال)

جدول ۴. اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و جمع متفرقه‌های انتقال نیافته

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل	
		سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	درصد رشد	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	درصد رشد	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۶,۹۷۶,۱۰۸	۸,۵۸۹,۲۴۵	۲۳/۱۲	۲,۸۷۹,۰۵۰	۲,۶۰۹,۸۴۰	-۱۰/۳	۹,۸۵۵,۱۵۸	۱۱,۱۹۹,۰۸۵
۲۹۱۲۶۰	شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	-	-	-	۲,۸۷۱,۵۰۰	۲,۶۴۰,۰۰۰	-۸/۷	۲,۸۷۱,۵۰۰	۲,۶۴۰,۰۰۰
۱۲۸۵۰۲	کمیته ملی المپیک ایران	۷۲۴,۰۰۰	۹۲۴,۰۰۰	۲۷/۶	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۰	۷۴۵,۰۰۰	۹۴۵,۰۰۰
۱۲۸۵۰۷	کمیته ملی پارالمپیک ایران	۳۱۵,۰۰۰	۳۴۶,۰۰۰	۹/۸	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰	۳۱۶,۰۰۰	۳۴۷,۰۰۰
	جمع	۸,۰۱۵,۱۰۸	۹,۵۸۹,۲۴۵	۲۳	۵,۷۷۲,۵۵۰	۵,۲۷۱,۸۴۰	-۸/۶۷	۱۳,۷۸۷,۶۵۸	۱۵,۱۳۱,۰۸۵
	جمع متفرقه‌های انتقال نیافته	۴,۹۵۰,۰۰۰	۷,۲۰۱,۴۸۰	۴۵/۴۸	۱۶,۶۹۰,۰۰۰	۲۳,۴۹۱,۹۶۰	۴۰/۷۵	۲۱,۶۳۴,۰۰۰	۳۰,۶۹۳,۴۴۰
	جمع کل	۱۲,۹۶۵,۱۰۸	۱۷,۰۶۰,۷۲۵	۲۳/۱۲	۲۲,۴۶۲,۵۵۰	۲۸,۷۶۳,۸۰۰	-۷/۸۶	۳۵,۴۲۱,۶۵۸	۴۵,۸۲۴,۵۲۵

جدول ۵. اعتبارات جمع متفرقه‌های انتقال نیافته

(میلیارد تومان)

درصد رشد	جمع کل		لایحه سال ۱۳۹۹				قانون سال ۱۳۹۸				عنوان	محل اعتبار
	لایحه سال ۱۳۹۸	قانون سال ۱۳۹۸	مجموع	استانی	ملی		مجموع	استانی	ملی			
					سرمایه‌ای	هزینه‌ای			سرمایه‌ای	هزینه‌ای		
۴۲	۶۹۳/۰۲	۴۸۷/۷	۶۹۳/۰۲	۳۷۶	۱۵۷/۹۰۸	۱۵۹/۱۲۶	۴۸۷/۷	۲۵۴	۱۲۵/۳	۱۰۸/۴	وزارت ورزش و جوانان (سهم جوانان)	موضوع ۰/۲۷
۴۲	۲,۳۵۶/۲۷	۱,۶۵۸/۵	۲,۳۵۶/۲۷	۱,۲۷۸/۴	۵۳۶/۸۸۸	۵۴۱/۰۲۲	۱,۶۵۸/۵	۸۶۳/۶	۴۲۶/۱	۳۸۶/۶	وزارت ورزش و جوانان (سهم ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان)	درصد مالیات بر ارزش افزوده
۰	۲۰	۰	۲۰	۰	۰	۲۰	-	-	-	-	۸۵ درصد باقی اعتبارات	تبلیغات
۴۲	۳,۰۶۹/۲۹	۲,۱۴۶/۲	۳,۰۶۹/۲۹	۱,۶۵۴/۴	۶۹۴/۷۹۶	۷۲۰/۱۴۸	۲,۱۴۶/۲	۱,۱۱۷/۶	۵۵۱/۴	۴۹۵	جمع کل	

بررسی اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در جدول ۴ نشان داد که میزان اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۸۵۸ میلیارد و ۹۲۴ میلیون تومان است و از سوی دیگر بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان از این مبلغ صرف کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌شود و همچنین، فقط حدود ۲ میلیارد تومان برای نظارت بر عملکرد آنها پیش‌بینی شده است. این مهم خلاف قوانین مادر و موضوعه کشور است. مطابق قانون مدیریت خدمات کشوری، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌بایست بیش از ۵۰ درصد از بودجه خود را از بخش غیردولتی تأمین کنند و این وابستگی شدید به منابع عمومی و پاسخگو نبودن آنها در قبال اعتباری که از وزارتخانه و کمیته ملی المپیک دریافت می‌کنند و ضعف نظارت بر آنها محل نگرانی و از چالش‌های جدی حوزه ورزش کشور است.

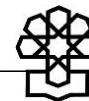
بنابراین ضعف نظارت وزارت ورزش و جوانان بر امور فدراسیون‌ها، هیئت‌ها و باشگاه‌های ورزشی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ بدین طریق آشکار می‌شود زیرا بودجه وزارت ورزش و جوانان نشان‌دهنده سیاست‌های وزارت در سال آینده و همچنین جهت‌گیری‌اش نسبت به محورهای مختلف فعالیت‌های آن وزارتخانه است.

ج) اعتبارات برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک

– برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان

برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان در هفت حوزه زیر به همراه مجموعه فعالیت‌ها و میزان اعتبارات هر برنامه تدوین شده است:

برنامه توسعه دولت الکترونیک شامل یک فعالیت با میزان اعتبار ۹۳۰ میلیون تومان، برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی با ۱۲ عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۴۶۲ میلیارد و ۵۳۴/۹ میلیون تومان، برنامه حمایت از توسعه ورزش قهرمانی با ۱۰ عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۲۶۲ میلیارد و ۱۶۷/۳ میلیون تومان، برنامه حمایت، هدایت و ارتقا امور فرهنگی در ورزش با چهار عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۳ میلیارد و ۳۳۰ میلیون تومان، برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی و تقویت سرمایه اجتماعی جوانان با ۲۱ عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۱۲۳ میلیارد و ۴۱/۵ میلیون تومان، برنامه پژوهش‌های کاربردی در امور ورزش و جوانان با سه عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۴ میلیارد و ۳۴۰ میلیون تومان و برنامه آموزش‌های مهارتی در حوزه ورزش با یک فعالیت و به میزان ۲ میلیارد و ۵۸۰/۸ میلیون تومان اعتبار.

– برنامه‌های کمیته ملی المپیک

برنامه‌های این کمیته در دو بخش زیر به همراه مجموعه فعالیت‌ها و میزان اعتبارات هر برنامه تدوین شده است:

برنامه گسترش ورزش قهرمانی با ۶ عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۹۱ میلیارد و ۴۳۰ میلیون تومان و برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی با یک فعالیت و به میزان ۹۷۰ میلیون تومان اعتبار.

– برنامه‌های کمیته ملی پارالمپیک

کمیته پارالمپیک دو برنامه دارد که در ذیل فعالیت‌ها و میزان اعتبارات هر برنامه ارائه شده است: برنامه گسترش ورزش قهرمانی با ۶ عنوان فعالیت و میزان اعتبار ۳۳ میلیارد و ۶۸۰ میلیون تومان و برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی با یک فعالیت و به میزان ۹۲۰ میلیون تومان اعتبار.

د) تحلیل اعتبارات ورزش و جوانان

برنامه‌ها و فعالیت‌ها

– بررسی برنامه‌ها و فعالیت‌های پیش‌بینی شده سال ۱۳۹۹ وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک نشان می‌دهد که هم‌پوشانی فراوانی بین فعالیت‌های هر دو نهاد در حوزه ورزش و به‌ویژه ورزش قهرمانی وجود دارد. با توجه به وضعیت اقتصادی کشور و میزان اعتبار تخصیصی در چند سال اخیر و همچنین موازی‌کاری حداکثری بین هر دو دستگاه، به‌نظر می‌رسد که این هم‌پوشانی و یکسان بودن برنامه و حتی نوع فعالیت‌ها باید در نقطه‌ای خاتمه یابد تا ضمن جلوگیری از موازی‌کاری و پراکنده‌کاری و صرفه‌جویی در هزینه‌ها، از چالش‌های دامنه‌دار بین این دو دستگاه ورزشی کاسته شود چون هر کدام خود را متولی اصلی ورزش قهرمانی یا همان ورزش رقابت‌محور می‌دانند.

وزارت ورزش و جوانان، نهادی دولتی است و در عرصه ملی و داخلی متولی ورزش تلقی می‌شود و کمیته ملی المپیک نیز یک نهاد عمومی غیردولتی و مستقل و نماینده ایران در عرصه‌های بین‌المللی است و ارتباطات ورزش کشور در حوزه بین‌المللی برعهده این سازمان است. همین امر موجب چندبارگی و حتی چندپارگی امور و گاهاً هدررفت منابع مالی می‌شود و نظم‌بخشی، انسجام و یکپارچگی در این راستا به‌سختی میسر می‌شود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود امور ورزش قهرمانی (ورزش رقابت‌محور) به کمیته ملی المپیک و امور ورزش همگانی (ورزش سلامت‌محور) نیز به وزارت ورزش و جوانان واگذار شود. تعدد مرجع اجرایی در این حوزه موجب تشتت در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و همچنین اختلال در امر نظارت و بازرسی شده است که نیازمند بررسی و مذاقه بیشتری دارد.

- موضوع دیگری که بسیار حائز اهمیت است اینکه ذیل برخی از برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان (برنامه‌های رشد و گسترش ورزش همگانی و حمایت از توسعه ورزش قهرمانی)، اقدام/فعالیت‌های یکسانی تعریف شده است که محل تأمل است:

۱. کمک به ۱۳۰۳۸ فدراسیون و هیئت ورزشی به میزان ۱۷۹ میلیارد و ۴۱/۶ میلیون تومان (حمایت از توسعه ورزش قهرمانی)،

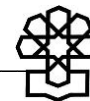
۲. کمک به ۱۳۰۴۷ فدراسیون و هیئت ورزشی به میزان ۳۱۳ میلیارد و ۸۹۷/۶ میلیون تومان (رشد و گسترش ورزش همگانی)،

۳. کمک به ارتقای شاخص‌های ورزشی مناطق کم‌برخوردار (۲۲۰ هیئت با میزان اعتبار ۳ میلیارد و ۴۸۵/۷ میلیون تومان اعتبار)، (حمایت از توسعه ورزش قهرمانی)،

۴. کمک به ارتقای شاخص‌های ورزشی مناطق کم‌برخوردار (۲۰۰ هیئت با میزان اعتبار ۷ میلیارد و ۲۳۰/۶ میلیون تومان)، (رشد و گسترش ورزش همگانی).

همان‌طور که مشاهده می‌شود چهار عنوان فعالیت فوق که ذیل دو برنامه مجزا هستند تفاوت محتوایی و حتی صوری با همدیگر ندارند و فقط میزان اعتبارات پیش‌بینی شده هر فعالیت متفاوت است. به نظر می‌رسد که وزارت ورزش و جوانان که در امر ورزش نهادی بالادستی و کلان تلقی می‌شود مسئولیت و وظیفه سیاست‌گذاری و نظارت را دارد. از سوی دیگر، فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های زیرمجموعه آنها در زمان بودجه‌بندی و دریافت اعتبار از وزارت ورزش و جوانان، غالباً خود را زیرمجموعه دولت و نهادی ذیل وزارتخانه می‌دانند ولی پس از دریافت منابع مورد نظر و در هنگام به‌وجود آمدن مشکل یا چالشی درون مجموعه فدراسیون و هیئت‌های استانی به وزارت ورزش و جوانان اجازه دخالت در امور داخلی‌شان را نمی‌دهند و در صورت دخالت وزارت در امور اجرایی، تهدید به شکایت و رجوع به نهادهای بین‌المللی و فدراسیون بین‌المللی مربوطه را وعده می‌دهند.

اینک با کدام ادله می‌توان پذیرفت که وزارت ورزش و جوانان، بیش از ۶۰ درصد (بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان) بودجه خود را به‌عنوان کمک و اعانه در اختیار فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های تابعه قرار دهد و مضافاً اماکن و زیرساخت‌های تابعه را که از محل بودجه عمومی کشور احداث شده‌اند بدون طی تشریفات مربوط به این نهادها و مؤسسات واگذار کنند اما در تمکین به اجرای برخی از قوانین عادی جمهوری اسلامی ایران از جمله «منع به‌کارگیری بازنشستگان» و «ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل» اهمال کنند.

- ذیل برنامه حمایت از توسعه ورزش قهرمانی وزارت ورزش و جوانان، فعالیت‌هایی چون «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی با میزان اعتبار ۱۸ میلیارد تومان» و «کمک به صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان ورزش کشور بابت حقوق و بیمه تکمیلی مستمری‌بگیران، قهرمانان و پیشکسوتان ورزشی به میزان اعتبار ۲۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان» و در مجموع ۴۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان پیش‌بینی شده است. هرچند، کمک به صندوق مذکور با ماهیت غیردولتی از حیث رعایت ماده (۷۱) قانون محاسبات عمومی محل تأمل است، اما این سؤال نیز مطرح است با وجود صندوقی که ۶ شرکت زیرمجموعه دارد که به فعالیت‌های اقتصادی و مالی مشغول است و از اعتبارات عمومی نیز بهره‌مند می‌شود، ضرورت حمایت و کمک به این صندوق غیردولتی از محل منابع عمومی چیست؟، پیشنهاد می‌شود که با توجه به کمک گرفتن صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان ورزش کشور از بودجه عمومی، این صندوق در پایان هر سال، عملکرد خود را به صورت عمومی منتشر کند.

از سوی دیگر، کمیته ملی المپیک نیز فعالیتی تحت عنوان «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی با میزان اعتبار ۳۸۰ میلیون تومان» دارد. در مجموع به نظر می‌رسد که قوه قانونگذار برای جلوگیری از موازی‌کاری و همچنین هدررفت منابع ملی در امر ورزش باید ورود نموده و تعیین تکلیف کند که متولی ورزش قهرمانی در کشور چه نهادی است زیرا که در هنگام قهرمانی‌ها و پیروزی‌ها؛ هر دو نهاد، خود را متولی ورزش می‌دانند ولی در هنگام شکست‌ها، هر یک دیگری را متولی ورزش خطاب کرده و مسئولیت پاسخگویی را از خود سلب می‌کنند. بنابراین در این راستا، نیاز اساسی به بررسی و بازآرایی مأموریت‌ها و ساختار اداری و مالی وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی به نظر می‌رسد.

- میزان اعتبار برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، ۴۶۲ میلیارد و ۵۳۴/۹ میلیون تومان است که ۳۲۷ میلیارد و ۸۰۷/۹ میلیون تومان آن صرف کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی و خانه‌های ورزش روستایی می‌شود که حدود ۷۰ درصد اعتبارات این برنامه است و از سوی دیگر مبلغ ۱ میلیارد و ۱۴۰ میلیون تومان صرف فعالیت ساماندهی، پایش و نظارت بر باشگاه‌های ورزشی عمومی و همگانی می‌شود که حدود ۰/۲۵ درصد اعتبارات این برنامه است که این تناسب توزیع اعتباری بسیار چالش‌برانگیز بوده و جای سؤال دارد زیرا این ۷۰ درصد غالباً برای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای هزینه می‌شود. از سوی دیگر در عنوان فعالیت تعداد باشگاه‌ها، ۱۳۳۵۰ ذکر شده است که طبق آخرین داده‌های منتشره شده وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۸، تعداد آنها ۲۵۷۸۲ باشگاه است و دلیل بیان فقط ۱۳۳۵۰ باشگاه از این تعداد، معلوم نیست؟

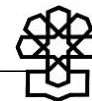
- فعالیت کمک به ارتقای فعالیت‌های خانه‌های ورزش روستایی ذیل برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی با میزان اعتبار ۶ میلیارد و ۶۷۹/۷ میلیون تومان برای ۴۴۵۰ خانه ورزش روستایی در

لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی شده است که سهم هر خانه ورزش، حدود ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌شود و طبق آخرین داده‌های مرکز ملی آمار^۱، با توجه به اینکه ۲۶ درصد از جمعیت کشور در روستاها ساکن هستند، آیا این میزان اعتبار، پاسخگوی نیازهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری روستانشینان مشارکت‌کننده در حوزه ورزش است؟

- میزان اعتبار برنامه حمایت از توسعه ورزش قهرمانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ حدود ۲۶۲ میلیارد و ۱۶۷/۳ میلیون تومان است که حدود ۹۵ درصد (۲۴۸ میلیارد و ۱۶۷ میلیون تومان) آن به‌صورت کمک پیش‌بینی شده است و حدود ۷۱ درصد (۱۸۶ میلیارد و ۷۲۷ میلیون تومان) این کمک‌ها برای مصارف فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی است که عموماً در راستای ورزش قهرمانی هزینه می‌شود. نکته قابل تأمل این است که ۲ میلیارد تومان از اعتبارات این برنامه در جهت پایش و نظارت بر عملکرد فدراسیون‌ها، هیئت‌های ورزشی و ادارات کل استانی و کمیته‌های استعدادیابی در نظر گرفته‌اند که حدود ۱ درصد میزان اعتباراتی است که به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی کمک می‌شود. آیا وزارت ورزش و جوانان می‌تواند با این میزان اعتبار بر عملکرد ۵۲ فدراسیون، ۳۱ اداره کل ورزش و جوانان استان‌ها، ۳۱ کمیته استعدادیابی و حدود ۱۳۰۰۰ هیئت ورزشی نظارت کند و عملکرد آنها را به‌روز و به‌ریز بررسی کند؟

- مبلغ ۴۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ جهت کمک به صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان ورزشی پیش‌بینی شده است. نکته حائز اهمیت در این خصوص مرتبط با عنوان یکی از دو فعالیت مطرح شده است. فعالیت مطروحه عبارت است از: تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی. سؤالی که در اینجا مطرح است: منظور از دست‌اندرکاران ورزشی چه افرادی است؟ و آیا باید از دست‌اندرکار ورزشی در هر سطح و رشته‌ای که هست و هر عمل مثبتی درخصوص ورزش مورد نظر انجام داده است، تجلیل مالی شود؟ این‌گونه فعالیت‌ها و واژگان قید شده در فعالیت‌ها بسیار چالش‌برانگیز و حساسیت‌زاست و پیشنهاد می‌شود که دست‌اندرکاران ورزشی از عنوان این فعالیت حذف شود.

- دو حوزه در سطح ملی به‌صورت ویژه به پژوهش پیرامون ورزش می‌پردازند: یکی مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان است که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، یک برنامه ذیل فصل ورزش و تفریحات با سه عنوان فعالیت و میزان اعتبار آن برنامه ۴ میلیارد و ۳۴۰ میلیون تومان می‌باشد و از سوی دیگر، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که مجموع اعتبارات هزینه‌ای و سرمایه‌ای آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به میزان ۱۱ میلیارد و ۵۳۴/۹ میلیون تومان است. سؤالی که در اینجا مطرح می‌شود آیا دو حوزه تخصصی، هم‌راستا و با هدف مشترک و آن

هم در سطح ملی، می‌توانند فعالیت موازی و مشابه داشته باشند و هر سال ردیف بودجه‌ای مشخص داشته باشند؟ سؤال دیگر اینکه تا چه میزان فعالیت‌های این دو حوزه و پژوهش‌های آنها به صورت عملی و عینی به ورزش کمک می‌کند؟ آیا خروجی این دو حوزه تاکنون، اثرگذاری و اثربخشی لازم را در حوزه اجرایی و فنی ورزش داشته است؟ به نظر می‌رسد که برای پرهیز از چندپارگی فعالیت‌ها و تمرکز بیشتر در حوزه پژوهش، بهترین راهکار این باشد که عنوان فعالیت و اعتبارات هر دو حوزه ادغام شود و این اعتبارات ذیل یکی از دو دستگاه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان و یا پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گیرد.

- کمیته آموزش فدراسیون‌های مختلف و حجم و نوع فعالیت‌های آنها می‌تواند یکی از منابع درآمدزایی ثابت فدراسیون‌ها باشد زیرا با برگزاری کلاس‌های مربیگری و داوری در رشته‌های تحت پوشش و در سطوح مختلف می‌توان از متقاضیان مبالغی دریافت کرد که هم دوره‌ها و کلاس‌ها برگزار شود و هم درآمدی از این محل به حساب فدراسیون واریز شود. از سوی دیگر، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی می‌بایست ۵۰ درصد از بودجه خود را از منابع غیردولتی درآمدزایی کنند. بنابراین پیشنهاد می‌شود، اعتباری که برای برنامه آموزش‌های مهارتی در حوزه ورزش که ذیل برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان قید شده است صرف برگزاری کلاس‌های مربیگری و داوری در استان‌های کم‌برخوردار شود.

- یک عنوان فعالیت ذیل فعالیت‌های وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک قید شده است با عنوان: تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی که میزان اعتبار آن ذیل وزارت ورزش و جوانان، ۱۸ میلیارد تومان و برای ۲۰۰ نفر و ذیل کمیته ملی المپیک با میزان اعتبار ۳۸۰ میلیون تومان و برای ۶۰۰ نفر است. به نظر می‌رسد که می‌توان این دو پارگی را اصلاح کرد و با توجه به عدم تناسب بین تعداد افراد و میزان اعتبار پیش‌بینی شده در دو دستگاه پیشنهاد می‌شود عنوان فعالیت و اعتبار پیش‌بینی شده در هر دو دستگاه را ادغام کرد و فقط ذیل یکی از دو دستگاه وزارت ورزش و جوانان و یا کمیته ملی المپیک آورده شود.

- به نظر می‌رسد مجموعه اقدام‌ها و فعالیت‌هایی که ذیل برنامه رشد و گسترش ورزش همگانی ذکر شده است توانایی اثربخشی (بلندمدت) در جامعه و حتی کارایی (کوتاه‌مدت) لازم را ندارد (هرچند با فعالیت‌های برنامه رشد و گسترش ورزش بانوان قانون بودجه سال ۱۳۹۸ ادغام شده است) زیرا مشوق‌های کارآمد و هدفمند برای دسترسی آسان و ارزان مردم به اماکن ورزشی حوزه ورزش همگانی به ندرت ارائه می‌شود و یا در حداقل است و از سوی دیگر مشکلات و چالش‌های ساختاری به اقشار مختلف جامعه این اجازه را نمی‌دهد که با فراغ‌بال و سرشار از انگیزه و شوق به ورزش همگانی

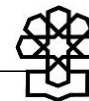
روی بیاورند چون شرایط اقتصادی جامعه تأثیر مستقیمی بر زندگی تک‌تک افراد جامعه گذارده است و منجر به تغییر سبک زندگی مردم شده است. همچنین، چالش‌های فرهنگی و اجتماعی به تغییر سبک زندگی به سمت یک‌جانشینی و بی‌حرکی منجر شده است که فراگیری شبکه‌های اجتماعی در بین آحاد مختلف جامعه بر شدت این رفتار افزوده است. پایین بودن سرانه فضاهای ورزش همگانی و کمبود امکانات، تجهیزات و لوازم این ورزش نیز مزید بر علت شده است که میزان مشارکت مردم در ورزش در حداقل‌ها باقی بماند.

اکتفا کردن به برگزاری اردوهای ورزشی، برگزاری سمینار، جشنواره‌ها و همایش‌های ورزشی و از این قبیل عناوین تبلیغاتی و رسانه‌ای، سال‌هاست که تغییری را در این حوزه ایجاد نکرده است و قطع به یقین این نیز به سرانجام مطلوب منتهی نخواهد شد. اشاره کوتاه به وضعیت نامطلوب این حوزه، می‌رساند که در بالاترین سند اقتصادی - سیاستی کشور ضروری است فعالیت‌ها و اقدام‌های مؤثرتری ارائه شود؛ بیش از ۶۴ درصد مردم ایران ورزش نمی‌کنند، ۵۶ درصد جمعیت کل کشور دارای اضافه وزن هستند، ۶۳ درصد زنان ایرانی اضافه وزن دارند در حالی که سرانه موجود فضای ورزشی کشور به اندازه طول یک گام است و به ازای هر چهار هزار نفر جمعیت یک مکان ورزشی وجود دارد. این یعنی اینکه مردم ایران حتی اگر بخواهند ورزش کنند، به دلیل کمبود زیرساخت‌ها و اماکن و فضاهای ورزشی نمی‌توانند به ورزش روی بیاورند و ورزش منظم و مداوم کنند. در این وضعیت نیز ایرانیان حتی اگر بخواهند، نمی‌توانند در برنامه‌ها و فعالیت‌های مطلوب ورزشی سلامت‌محور شرکت کنند. به علاوه، هرم سنی جمعیت کشور، روند رو به رشد نرخ سالمندی را نشان می‌دهد و نتیجه این سه ضلعی افزایش میزان چاقی، کم‌حرکی و کاهش مشارکت مردم در فعالیت‌های ورزشی و رشد فزاینده پیری جمعیت کشور، بدون شک منجر به افزایش روزافزون هزینه خانوارها و نظام‌های سلامت و بیمه‌ای کشور، کاهش بهره‌وری نیروی کار و درنهایت ناکارآمدی نظام اقتصاد فردی و اجتماعی کشور خواهد شد. همه این موارد نشان‌دهنده ناکارآمدی برنامه‌ها و اقدام‌های/فعالیت‌های تعریف شده این

حوزه ذیل وزارت ورزش و جوانان است.

از سوی دیگر، نیم‌نگاهی به وضعیت فعالیت بدنی و از حیث گروه‌های سنی نشان می‌دهد گروه‌های نوجوان و جوان، کمترین میزان مشارکت در برنامه ورزشی را دارند و این فرضیه را تقویت می‌کند که تکنولوژی جدید و سرگرمی‌ها و بازی‌های امروزی به‌عنوان رقیبی جدی برای تحرک و تندرستی این قشر از جامعه به سوی خمودگی و سستی عمل می‌کنند.

- ذکر این نکته ضروری است که اساساً مشخص نیست «حقوق و مزایای» پرسنل دستگاه مربوطه از کدام برنامه یا اقدام/فعالیت تأمین می‌شود یا منابع مالی پرسنل خرید خدمت یا پاداش بازنشستگان از کدام برنامه پرداخت می‌شود. برای مثال مشخص نیست پرداخت حقوق و مزایای وزیر ورزش و

جوانان و یا معاونت‌های ذی‌ربط، از کدام برنامه و یا اقدام / فعالیت انجام می‌گیرد. آیا حقوق و مزایای پرسنل هر حوزه از برنامه ذی‌ربط و متبوع خود پرداخت می‌شود یا صرفاً از یک برنامه خاص. به‌طور کلی مشخص نیست هر یک از برنامه‌های دستگاہ از کدام‌یک از فصول هفت‌گانه تأمین اعتبار می‌شوند. لذا، به‌نظر می‌رسد، بررسی برنامه‌ها و اولویت‌بندی آنها از حیث میزان اعتبار فقط جنبه شکلی دارد و از حیث ماهوی چندان ادله و استدلال منطقی برای این موضوع وجود ندارد.

جمع‌بندی و پیشنهاد

۱. یکی از موانع جدی عدم واگذاری باشگاه‌های پرسپولیس و استقلال، تعارض منافع فی‌مابین وزارت ورزش و جوانان و دو باشگاه مذکور است؛ بخشی از املاک دو باشگاه در اختیار وزارت است و انتقال سند و مالکیت برای افزایش سرمایه دو شرکت مزبور انجام نشده است و مضافاً اینکه تولی‌گری و تصدی‌گری وزارت در اداره امور دو باشگاه، باعث نارضایتی هواداران دیگر باشگاه‌های ورزشی رقیب و القای فساد و تبانی در ورزش حرفه‌ای کشور شده است و همچنین مداخله وزارت ورزش و جوانان در امور دو باشگاه سبب انحراف تمرکز و توجه وزارت از دیگر ابعاد مهم ورزشی یعنی ورزش قهرمانی (ملی) و ورزش همگانی به سوی مسائل حاشیه‌ای دو باشگاه ورزشی استقلال و پرسپولیس شده است. به علاوه، اداره امور دو شرکت مذکور توسط وزارت ورزش و جوانان خلاف مواد (۱۷) و (۱۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم است.

- حکم بند «ه» تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ مبنی بر واگذاری دو شرکت فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس اجرا نشده است. لذا، پیشنهاد می‌شود «در اجرای مواد (۱۷) و (۱۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی، از ابتدای سال ۱۳۹۹، کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت شرکت‌های فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس از وزارت ورزش و جوانان به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل شود. به‌علاوه، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف شود با همکاری سازمان خصوصی‌سازی و سازمان بورس و اوراق بهادار تا پایان سال ۱۳۹۹ نسبت به واگذاری دارایی‌های نامشهود دو شرکت فرهنگی - ورزشی استقلال و پرسپولیس یا برند از طریق فرا بورس پس از عرضه ۱۰ درصد از سهام هر یک از دو شرکت جهت کشف قیمت، به نسبت ۵۰ درصد به‌صورت بلوکی به شرکت‌های سهامی عام دارای حداقل ۱۰ هزار سهام‌دار و باقی سهام به‌صورت خرد به هواداران در قالب شرکت تعاونی سهامی عام اقدام کند. هرچند، واگذاری مدیریت دو شرکت در یک بازه زمانی ۵ تا ۱۰ ساله با حفظ مالکیت دولت تحت عنوان «پیمان مدیریت» می‌تواند پیشنهاد دیگری برای این موضوع باشد.

۲. با توجه به مسائل و چالش‌های ورزشی بین‌المللی به‌وجود آمده در چند سال اخیر و به‌ویژه دو سال اخیر در خصوص مبارزه نکردن با نمایندگان رژیم اشغالگر قدس، نفوذ جهان غرب بر کمیته بین‌المللی المپیک و کم شدن اوزان المپیکی رشته‌های مدال‌آور ایران، تنش‌زایی برخی کشورهای منطقه به‌ویژه در رشته فوتبال و از سوی دیگر، در پیش‌رو بودن المپیک ۲۰۲۰ توکیو؛ پیشنهاد می‌شود که برنامه‌ای با عنوان «حمایت از گسترش دیپلماسی ورزشی مؤثر در سطح بین‌المللی» ذیل برنامه‌های کمیته ملی المپیک (با توجه به فعالیت کمیته ملی المپیک در حوزه بین‌الملل) تعریف شود و فعالیت «حمایت از برگزاری و شرکت در جلسات، نشست‌ها، مجامع و اجلاس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در کشور و اخذ کرسی‌های بین‌المللی ورزشی (پنج جلسه نشست با میزان اعتبار ۲۰۰ میلیون تومان)» که ذیل برنامه گسترش ورزش قهرمانی است به‌عنوان یکی از فعالیت‌های ذیل این برنامه تغییر یابد.

۳. با توجه به مسائل و چالش‌های ورزشی بین‌المللی به‌وجود آمده در چند سال اخیر و به‌ویژه دو سال اخیر در خصوص مبارزه نکردن با نمایندگان رژیم اشغالگر قدس، نفوذ جهان غرب بر کمیته بین‌المللی المپیک و کم شدن اوزان المپیکی رشته‌های مدال‌آور ایران، تنش‌زایی برخی کشورهای منطقه به‌ویژه در رشته فوتبال و از سوی دیگر، در پیش‌رو بودن المپیک ۲۰۲۰ توکیو؛ پیشنهاد می‌شود که برنامه‌ای با عنوان «حمایت از گسترش دیپلماسی ورزشی مؤثر در سطح بین‌المللی» ذیل برنامه‌های کمیته ملی المپیک (با توجه به فعالیت کمیته ملی المپیک در حوزه بین‌الملل) تعریف شود و فعالیت «حمایت از برگزاری و شرکت در جلسات، نشست‌ها، مجامع و اجلاس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در کشور و اخذ کرسی‌های بین‌المللی ورزشی (پنج جلسه نشست با میزان اعتبار ۲۰۰ میلیون تومان)» که ذیل برنامه گسترش ورزش قهرمانی است به‌عنوان یکی از فعالیت‌های ذیل این برنامه تغییر یابد.

۴. الحاق وام قرض‌الحسنه تولد فرزند به ذیل مصارف منابع قرض‌الحسنه به شرط ثابت ماندن وام قرض‌الحسنه ازدواج؛ با هدف تحقق سیاست کلی نظام در موضوع جمعیت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور را ملزم کند به اندازه سهم خود از مجموع کلیه منابع پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی، در پرداخت «تسهیلات قرض‌الحسنه تولد فرزند» اقدام نمایند. مبلغ این تسهیلات برای کلیه متولدین سال ۱۳۹۹، صد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت سه ساله خواهد بود.

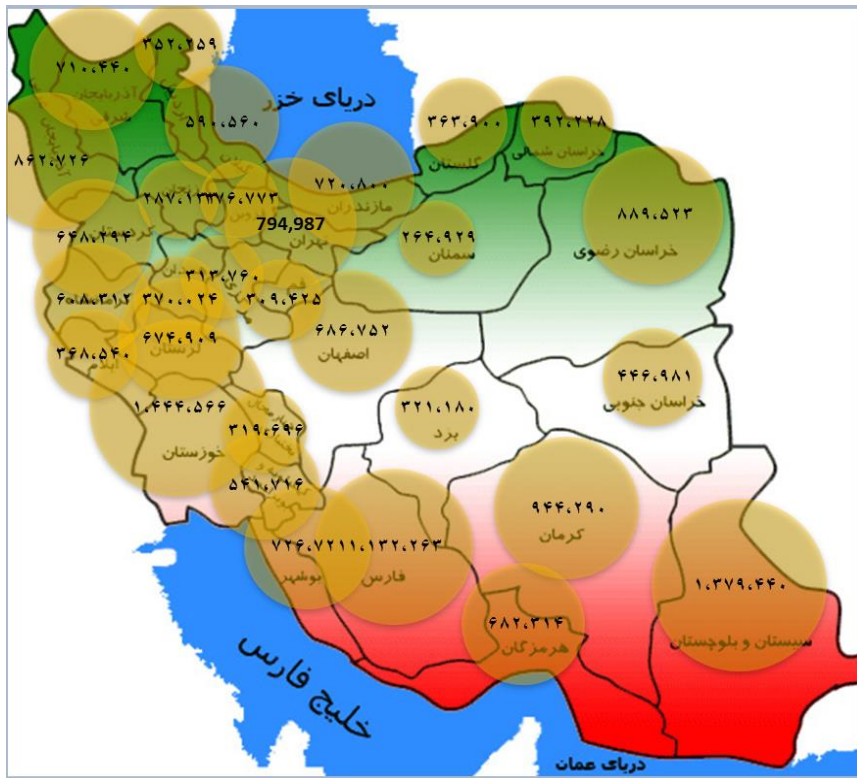
۵. در خصوص بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، با توجه به چالش‌های پیش‌روی باشگاه‌های کشور و ممنوعیت پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه عمومی کشور به این باشگاه‌ها (به موجب تبصره ماده (۱۳) برنامه پنجم توسعه) حکم ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه و نیز پیش‌بینی قانونگذاری برای جبران این ممنوعیت از طریق کسب عواید از محل درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی در قالب بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم؛ حل و رفع این مسئله

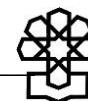

از طریق قانون بودجه سنواتی اقدامی مثبت تلقی می‌شود لیکن در این باره ذکر چند نکته ضروری است: هرچند بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه به حکم بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه استناد نموده لیکن به نظر می‌رسد تشریفات قانونی مذکور در حکم برنامه ششم مبنی بر مشارکت سازمان صدا و سیما در پیش‌بینی تمهیدات قانونی محل تأمل است. همچنین مبلغ مندرج در ردیف ۱۴۰۱۸۴ برابر پانصد (۵۰۰) میلیارد ریال معادل پنجاه میلیارد تومان است در حالی که مبلغ مورد نظر در ردیف ۴۹-۵۰۰۰۰ برابر چهارصد (۴۰۰) میلیارد ریال معادل چهل میلیارد تومان است که از حیث عدم بیان سرانجام ۱۰ میلیارد تومان اختلاف مبالغ واریزی و تخصیصی دارای ایراد است. از سوی دیگر، باید توجه داشت محل اصلی تأمین اعتبارات مالی صدا و سیما، بودجه عمومی کشور بوده و درآمدهای ناشی از تبلیغات بازرگانی به‌عنوان درآمد اختصاصی به حساب خزانه عمومی کشور واریز شده تا از طریق بودجه سنواتی برای برنامه‌های پیش‌بینی شده هزینه شود.

پیوست

شکل توزیع اعتبارات استانی ۰/۲۷ درصد در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

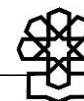
جدول ۱. آمار پرداخت تسهیلات ازدواج به همراه کلیه شاخص‌ها در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۸

استان	در انتظار تعیین شعبه	در انتظار پذیرش شعبه	در انتظار تکمیل مدارک	در انتظار اخذ وام	کل متقاضی در صف انتظار	تعداد وام گیرندگان	جمع کل متقاضیان	درصد دریافت کنندگان	جمع کل مبلغ تسهیلات قرض الحسنه ازدواج (میلیون ریال)
آذربایجان شرقی	۴۶۱۲	۱۰۹۵۹	۲۰۲۵۱	۱۰۰۲۸	۹۰۹۵۰	۲۰۰۹۶۸	۳۰۰۹۱۸	۶۷	۶۰۲۵۹۰۶۳۰
آذربایجان غربی	۳۰۱۹۶	۱۰۳۶۳	۲۰۶۲۰	۱۰۰۸۴	۸۰۲۶۳	۲۳۰۱۱۴	۳۱۰۳۷۷	۷۳	۶۰۸۹۳۰۹۰۰
اردبیل	۲۰۰۱۹	۵۸۲	۱۰۰۵۷	۳۵۰	۴۰۰۰۸	۸۰۷۲۵	۱۲۰۷۳۳	۶۸	۲۰۶۰۶۴۵۰
اصفهان	۲۰۱۶۵	۱۰۱۸۶	۲۰۲۳۵	۹۶۸	۶۰۵۵۵	۲۴۰۰۴۳	۳۰۰۵۹۸	۷۸	۷۰۱۷۷۰۱۰۰
البرز	۲۰۲۳۲	۱۰۲۷۹	۱۰۴۴۳	۵۱۲	۵۰۴۶۶	۱۱۰۷۱۴	۱۷۰۱۸۰	۶۸	۳۵۰۰۱۰۰
ایلام	۴۲۷	۱۵۵	۳۷۸	۲۴۴	۱۰۲۰۴	۴۰۲۱۷	۵۴۲۱	۷۷	۱۰۲۶۳۰۱۵۰
بوشهر	۷۰۹	۳۷۵	۵۸۴	۱۶۸	۱۰۸۲۶	۵۰۹۲۵	۷۰۷۶۱	۷۶	۱۰۷۷۲۰۶۵۰
تهران	۵۰۶۶۳	۴۰۴۵۳	۷۰۷۹۵	۲۰۵۴۴	۲۰۰۴۵۶	۵۶۰۱۱۱	۷۶۰۵۶۷	۷۳	۱۶۰۷۸۵۰۱۷۰
چهارمحال و بختیاری	۵۹۳	۳۴۸	۶۸۴	۳۰۳	۱۰۹۲۸	۶۰۹۲۶	۸۰۸۵۴	۷۸	۲۰۰۶۸۰۵۰۰
خوزستان	۱۰۰۶۷۹	۲۰۸۴۹	۴۰۰۴۱	۲۰۴۱۴	۱۹۰۹۸۳	۳۰۰۴۹۵	۵۰۰۴۷۸	۶۰	۹۰۰۵۴۰۰۰۰
خراسان رضوی	۱۰۰۷۰۷	۲۰۶۷۵	۶۰۴۹۰	۲۰۰۶۶	۲۱۰۹۸۳	۳۶۰۸۱۷	۵۸۰۷۵۵	۶۲	۱۰۰۹۵۲۰۵۳۰
خراسان جنوبی	۱۶۰۰۴	۳۹۹	۳۹۹	۲۲۲	۲۰۸۱۱	۵۰۲۷۸	۸۰۰۸۹	۶۵	۱۰۵۸۰۸۸۰
خراسان شمالی	۱۰۹۶۶	۴۱۵	۱۰۱۲۰	۳۱۹	۳۰۸۲۰	۶۰۰۶۰	۹۰۸۸۰	۶۱	۱۰۸۰۸۰۴۲۰
زنجان	۱۰۲۵۵	۵۷۱	۶۴۳	۲۱۷	۲۰۶۸۶	۷۰۲۰۰	۹۰۸۸۶	۷۲	۲۰۱۵۵۰۹۵۰
سمنان	۲۹۶	۲۴۲	۳۶۱	۲۰۴	۱۰۱۰۳	۳۰۶۵۸	۴۰۷۶۱	۷۶	۱۰۰۹۵۰۳۰۰
سیستان و بلوچستان	۲۰۹۰۲	۱۰۸۲۱	۲۰۱۳۱	۸۹۲	۷۰۷۴۶	۱۸۰۰۱۷	۲۵۰۷۶۳	۶۹	۵۰۳۷۸۰۷۰۰
فارس	۳۰۷۹۵	۲۰۶۷۴	۴۰۶۹۴	۱۰۸۱۸	۱۲۰۸۸۱	۲۴۰۲۵۳	۳۷۰۱۳۴	۶۵	۷۰۲۵۸۰۹۵۰
قزوین	۱۰۳۴۴	۵۳۲	۶۲۰	۲۰۶	۲۰۷۰۲	۷۰۲۷۱	۹۰۹۷۳	۷۲	۲۰۱۷۴۰۱۰۰
قم	۶۹۷	۳۶۰	۸۲۴	۲۲۶	۲۰۱۰۷	۶۰۴۶۸	۸۰۵۷۵	۷۵	۱۰۹۳۴۰۵۵۰
کردستان	۱۰۰۴۲	۶۰۰	۹۲۲	۴۴۰	۳۰۰۰۴	۱۲۰۰۷۰	۱۵۰۰۷۴	۸۰	۳۰۶۰۶۰۴۰۰
کرمان	۴۰۲۶۷	۲۰۰۴۱	۲۰۷۳۸	۱۰۰۲۳	۱۰۰۰۷۹	۱۷۰۲۹۳	۲۷۰۳۷۲	۶۳	۵۰۱۷۰۰۱۰۰
کرمانشاه	۲۰۰۱۱	۶۸۱	۲۰۰۸۸	۳۹۲	۵۰۱۷۲	۱۴۰۲۴۹	۱۹۰۴۲۱	۷۳	۴۰۲۳۱۰۸۹۰
کهگیلویه و بویراحمد	۲۰۲۲۱	۵۶۰	۵۹۹	۲۴۳	۳۰۶۲۲	۴۰۴۱۴	۸۰۰۳۷	۵۴	۱۰۳۲۱۰۵۰۰
گلستان	۲۰۶۳۸	۴۹۴	۱۰۸۵۸	۴۸۷	۵۰۴۷۷	۱۰۰۷۲۲	۱۶۰۱۹۹	۶۶	۳۰۱۹۲۰۷۸۰
گیلان	۲۰۰۸۵	۷۰۸	۲۰۰۶۹	۶۰۴	۵۰۴۶۶	۱۳۰۵۶۷	۱۹۰۰۳۳	۷۱	۴۰۰۴۲۰۲۰۰
لرستان	۱۰۷۷۹	۱۰۰۶۷	۱۰۰۰۴	۶۵۳	۴۰۶۰۳	۱۳۰۲۰۴	۱۷۸۰۰۷	۷۴	۳۰۹۴۱۰۹۵۰
مازندران	۲۰۲۱۷	۱۰۲۴۳	۱۰۷۱۶	۹۴۲	۶۰۱۱۸	۱۷۰۶۲۵	۲۳۰۷۴۳	۷۴	۵۰۲۷۴۰۸۰۰
مرکزی	۴۶۹	۳۸۰	۶۲۳	۲۶۰	۱۰۷۳۲	۷۰۸۸۰	۹۰۶۱۲	۸۲	۲۰۳۵۸۰۵۷۰
هرمزگان	۱۰۵۲۰	۱۰۰۷۸	۱۰۲۲۵	۶۷	۴۰۵۲۰	۱۱۰۱۶۳	۱۵۰۶۸۳	۷۱	۳۰۳۳۲۰۲۵۰
همدان	۲۰۴۹۵	۴۳۰	۱۰۳۲۲	۴۱۸	۴۰۶۶۵	۱۰۰۷۱۶	۱۵۰۳۸۱	۶۹	۳۰۲۷۰۰۰۵۰
یزد	۶۹۷	۴۵۱	۸۵۰	۳۳۵	۲۰۳۳۳	۶۰۱۵۱	۸۰۴۸۴	۷۲	۱۰۸۴۲۰۷۵۰
جمع کل	۸۰۰۳۰۳	۳۳۰۹۷۱	۵۷۰۶۷۱	۲۳۰۲۸۹	۱۹۴۰۲۳۵	۴۴۶۰۳۱۴	۶۴۰۵۴۹	۶۹	۱۳۳۰۴۳۰۲۷۰

جدول ۲. بودجه دستگاه‌های سیاستگذار حوزه ورزش و جوانان

(ارقام به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌های						تملك دارایی‌های سرمایه‌ای
		لایحه سال ۱۳۹۹			قانون سال ۱۳۹۸			
		عمومی	اختصاصی	جمع	عمومی	اختصاصی	جمع	
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۷,۶۵۳,۸۳۲	۱,۰۵۰,۰۰۰	۸,۷۰۳,۸۳۲	۶,۲۸۹,۵۵۰	۰	۵,۸۱۲,۸۴۰	
۱۷۰۲۰۰۱۰۰۰	رشد و گسترش ورزش همگانی	۳,۵۷۵,۳۴۹	۱,۰۵۰,۰۰۰	۴,۶۲۵,۳۴۹	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۲۰۰۰	ورزش همگانی دانشجویان	۶۹,۵۱۶	۰	۶۹,۵۱۶	۲۴۸,۰۰۰	۰	۲۴۸,۰۰۰	
۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰	ایجاد، توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی کشور	۰	۰	۰	۶,۰۴۱,۵۵۰	۰	۵,۵۴۴,۸۴۰	
۱۷۰۲۰۰۷۰۰۰	گسترش ورزش قهرمانی دانشجویان	۲۲,۳۷۱	۰	۲۲,۳۷۱	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۰۸۰۰۰	گسترش ورزش کارگران	۱۶,۰۰۰	۰	۱۶,۰۰۰	۰	۰	۰	
۱۷۰۲۰۱۲۰۰۰	حمایت از توسعه ورزش قهرمانی	۲,۵۱۲,۳۱۳	۰	۲,۵۱۲,۳۱۳	۰	۰	۰	
۱۷۰۳۰۲۴۰۰۰	برنامه حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی ورزش	۳۳,۳۰۰	۰	۳۳,۳۰۰	۰	۰	۰	
۱۷۰۳۰۵۶۰۰۰	حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی و تقویت سرمایه اجتماعی جوانان	۹۷۱,۲۶۸	۰	۹۷۱,۲۶۸	۰	۰	۰	
۱۷۰۸۰۱۰۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی در امور ورزش و جوانان	۴۳,۴۰۰	۰	۴۳,۴۰۰	۰	۰	۰	
۱۸۰۲۰۵۶۰۰۰	برنامه آموزش‌های مهارتی در حوزه ورزش	۲۵,۸۰۸	۰	۲۵,۸۰۸	۰	۰	۰	
۱۹۰۳۰۴۷۰۰۰	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار	۱۶,۰۰۰	۰	۱۶,۰۰۰	۰	۰	۰	
۱۲۸۵۰۲	کمیته ملی المپیک ایران	۱,۰۳۹,۰۰۰	۰	۱,۰۳۹,۰۰۰	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰	
۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۱,۰۱۹,۲۸۰	۰	۱,۰۱۹,۲۸۰	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰	
۱۸۰۲۰۶۴۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی	۱۹,۷۲۰	۰	۱۹,۷۲۰	۰	۰	۰	

جدول ۳. اعتبارات دستگاه‌های مجری حوزه ورزش

(ارقام به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای									
		برآورد سال ۱۳۹۹			برآورد سال ۱۳۹۸						
		مصبوب	مصبوب	مصبوب	مصبوب	مصبوب	مصبوب				
جمع	اختصاصی	عمومی	برآورد سال ۱۳۹۹			برآورد سال ۱۳۹۸					
			جمع	اختصاصی	عمومی	جمع	اختصاصی	عمومی			
۱۱۲۵۲۴	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - کمک به اداره و نگهداری مجموعه‌های تفریحی، ورزشی کارگران	۳۲,۰۰۰	۰	۳۲,۰۰۰	۳۲,۰۰۰	۰	۳۲,۰۰۰	۰	۰	۰	۰
۱۱۳۵۷۹	سازمان امور دانشجویان - فعالیت‌های ورزشی فوق برنامه دانشجویان	۶۶,۰۰۰	۰	۶۶,۰۰۰	۶۶,۰۰۰	۰	۶۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰
۱۱۳۵۸۸	پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی	۸۹,۷۸۰	۰	۸۸,۶۴۹	۱۰۸,۶۴۹	۲۰,۰۰۰	۸۸,۶۴۹	۳,۷۰۰	۰	۶,۷۰۰	۳,۷۰۰
۱۲۷۵۸۹	وزارت آموزش و پرورش - فعالیت‌های تربیت بدنی و ارتقا سلامت دانش‌آموزان	۳,۸۴۱,۹۰۰	۰	۴,۰۷۴,۴۱۰	۴,۰۷۴,۴۱۰	۰	۴,۰۷۴,۴۱۰	۰	۰	۰	۰
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۵,۹۷۶,۱۰۸	۰	۷,۵۳۹,۲۴۵	۸,۵۸۹,۲۴۵	۱,۰۵۰,۰۰۰	۷,۵۳۹,۲۴۵	۲,۸۸۹,۰۵۰	۰	۲,۶۰۹,۸۴۰	۲,۶۰۹,۸۴۰
۱۲۸۵۰۲	کمیته ملی المپیک ایران	۷۲۴,۰۰۰	۰	۹۲۴,۰۰۰	۹۲۴,۰۰۰	۰	۹۲۴,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۰	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰
۱۲۸۵۰۷	کمیته ملی پارالمپیک ایران	۳۱۵,۰۰۰	۰	۳۴۶,۰۰۰	۳۴۶,۰۰۰	۰	۳۴۶,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰
۱۲۹۰۹۷	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌های ورزشی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰	۲,۰۰۰
۲۹۱۲۶۰	شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲,۸۶۱,۵۰۰	۰	۲,۶۴۰,۰۰۰	۲,۶۴۰,۰۰۰

منابع و مآخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور.
۲. لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.
۳. گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۷. جلد سوم: حوزه بخش (۲). انتشارات سازمان برنامه و بودجه کشور.
۴. مرکز ملی آمار، فصل جمعیت، ۱۳۹۶.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۶۸۴۵

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور ۴۹. حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

نام دفتر: مطالعات آموزش و فرهنگ (گروه ورزش، میراث فرهنگی و گردشگری)

تهیه و تدوین: مهدی مرادی

ناظران علمی: صادق ستاری‌فرد، سینا کلهر

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه

۲. قانون بودجه

۳. تربیت بدنی

۴. ورزش و جوانان

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۱۰/۲۲